

VII (із змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>.

2. Механізм забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб: національний та міжнародний аспекти / [С.Б. Булеца, О.І. Котляр, Я.В. Лазур та ін.]; за заг. ред.: д-ра юрид. наук, проф. О.Я. Рогача; д-ра юрид. наук, проф. М.В. Савчина; к.ю.н., доц. М.В. Менджул. – Ужгород: РІК-У, 2017. – 348 с.

3. Теоретико-прикладні аспекти розвитку адміністративного права та державного управління в Україні. О. Ф. Андрійко, В. П. Нагребельний,

4. Дерещ В. А. *Правова держава : щоріч. наук. пр. : до 65-річчя Ін-ту держ. і права ім. В. М. Корецького НАН України, 1949-2014 / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ : Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2014. Вип. 25. С. 182-203.*

Прокопець С.В.,

*аспірант Відкритого міжнародного університету
розвитку людини «Україна»*

ВОЛОНТЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

З давніх часів серед людських спільнот спостерігаються індивіди, які в значній мірі не здатні задовольнити потреби оточуючого світу, як в соціальній та економічній, так і в духовній сферах. Кожне суспільство по-своєму давало раду таким особистостям. Найчастіше їх виключали з суспільного життя, рідше допомагали та підтримували. Однак з плином часу заходи, спрямовані на надання допомоги стали переважати, перетворюючись на найбільш бажану форму

вирішення міжособистісних проблем. Допомога сьогодні – це надзвичайно важливий елемент суспільного життя, без якого людина не змогла б існувати. Ідея волонтерства розповсюджена в усьому світі, від найближчого оточення людини, аж до країн далеких континентів. Сфера волонтерства надзвичайно широка та необмежена: від надання допомоги бідним, хворим, нужденним, до освіти і суспільного стимулу, завершуючи бізнесовою економікою країни. Заходи з надання допомоги надаються як людям різного віку, так і з різним матеріальним положенням [1]. Волонтерство – своєрідний виклик людяності, завдяки якому людина може думати й про інших окрім себе. Однак це не стосується звичайного проведення дозвілля, так званого «марнування часу».

Динаміка суспільних змін та пов'язаний з ними розвиток нашої цивілізації, призводять до того, що людина наражається на величезну кількість небезпечних наслідків таких процесів. Нерідко це трапляється через хвилю страждань, самотності, життєвих труднощів, і навіть виключення з соціуму. В такій ситуації потрібна допомога та підтримка з боку держави, її інституцій. Таку дійсність формують волонтери через надання різних форм допомоги та суспільної підтримки, створюючи тим самим основу неурядової сфери. Надання допомоги може набувати різноманітних форм від організованої діяльності до несподіваної допомоги й підтримки, чи моментальної інтервенції під час катаклізмів, війн, чи гуманітарних місій [2].

Світове співтовариство визнає волонтерський рух способом збереження та зміцнення загальнолюдських цінностей, реалізації прав і обов'язків громадян, особистісного зростання шляхом усвідомлення людського потенціалу. Вагомість волонтерської діяльності в світовому вимірі підтверджується її визнанням Організацією Об'єднаних Націй.

Що до України, то волонтерська діяльність почала розвиватися майже одразу після визнання нашої країни незалежною та самостійною державою. В 90-тих роках ХХ-го

століття була створена служба під назвою «Телефон довіри», яка заклала початок появи мережі соціальних служб для молоді.

Базовим нормативним актом, що регулює відносини, пов'язані з провадженням волонтерської діяльності в Україні є Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19 квітня 2011 року. Та оскільки він містив ряд обмежень для розвитку волонтерської діяльності виникла необхідність його удосконалення. Так, Президентом України підписано Закон України «Про волонтерську діяльність» № 246-VIII від 5 березня 2015 р. [4]. Закон визначає напрями волонтерської діяльності, уточнює терміни "волонтерська діяльність", "волонтер", знімає обмеження для здійснення волонтерської діяльності організаціями та установами, уточнює права та обов'язки волонтерів, організацій та установ, які залучають до своєї діяльності волонтерів, пояснює особливості відшкодування витрат, пов'язаних з наданням волонтерської допомоги. Також встановлено, що в разі загибелі волонтера під час надання волонтерської допомоги в районі бойових дій і збройних конфліктів сім'ї загиблого, його батькам та утриманцям виплачується одноразова грошова допомога; у разі встановлення інвалідності волонтера внаслідок поранення, отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі бойових дій і збройних конфліктів, залежно від ступеня втрати працездатності йому виплачується одноразова грошова допомога тощо [3].

Зростання активності волонтерського руху було обумовлене двома основними факторами: внутрішньополітичною кризою, що призвела до розбалансування системи державного управління, дефіциту якісних управлінських рішень та зовнішньою агресією.

Характерною особливістю розвитку волонтерського руху в цей період стало залучення соціальних мереж до підтримки

та поширення громадянських ініціатив, які здебільшого функціонували у форматі неформальних волонтерських груп..

Серед найбільш помітних організацій необхідно виділити волонтерське об'єднання «Народний тил», що включає «Колеса народного тилу» (постачання машин до зони бойових дій), «Медичний народний тил» (постачання ліків до зони бойових дій), «Help Army», «Крила Феніксу», «Армія SOS», «Народний проект», «Волонтерська сотня». Чотири основні напрямую роботу волонтерів: збір та доставка в зону проведення зони бойових дій необхідних ресурсів; надання медичної допомоги постраждалим в ході її проведення; допомога вимушеним переселенцям; пошук зниклих безвісті та звільнення полонених.

Одним з успішних методів волонтерської допомоги силовим структурам є надання адресної допомоги їх окремим підрозділам. Дуже потужно у волонтерському русі представлений медичний напрямок.

Необхідно також відзначити вагомий внесок українських громадян, які у волонтерській роботі використовують комп'ютерні технології. Так, під час проведення Євромайданів вони створювали сайти, які забезпечували інформаційну підтримку їх учасників, допомагали координувати спільні протестні дії.

Створений на базі фонду «Розвиток України» гуманітарний штаб «Допоможемо» є найбільшим приватним агрегатором благодійно допомоги жителям Донецької та Луганської областей, які постраждали в ході військових дій. Основними видами діяльності цієї громадської структури є евакуація людей з окупованих територій, доставка у звільнені міста та в зону бойових дій гуманітарної допомоги, розселення постраждалих в санаторіях, таборах в місцях, вільних від проведення військових дій, адресна допомога.

Водночас, створеній в Донецьку ініціативній групі волонтерів "Відповідальні громадяни" вдається здійснювати

благодійні проекти, спираючись в основному на ресурси міжнародних місій «Лікарі без кордонів» та «Червоний хрест», а також на кошти заможних донеччан-переселенців.

Завдяки волонтерам індивіди мають можливість пізнати свої слабкі та сильні сторони, поглибити знання в певних сферах, і через це волонтерство є важливим складовим елементом біографії молодої людини. Волонтери пробуджують до творчості, формують особистісний розвиток, відкривають людей для інших, що дозволяє позбавитись егоїстичних мотивів. Своєрідним феноменом волонтерства є те, що воно уможливує розвиток особистих захоплень та зацікавлень, незалежно від віку людей, залучених до цієї добровільної діяльності. Більш того, волонтерство сприяє появі нових друзів, і при цьому також відкриттю інших культур, звичаїв та традицій.

Отже, можна зробити висновок, що слід пропагувати величні, людські вчинки, часто непомітні та надзвичайно прості. Ця велика, цінна робота, яку здійснюють волонтери, змінює усіх тих, хто знаходяться в межах їх багатовимірної діяльності. Такі звичайні ознаки волонтерства як: взаємна привітність, співчуття, готовність надати допомогу, а також щира розмова, призводять до того, що найвища цінність, якою є добро, фактично народжується серед нас, що є вкрай важливим під час військових дій.

Література:

1. Звіт дослідження «Волонтерський рух в Україні» URL: <http://www.gfk.com/ua/news-and-events/news/pages/report.aspx>

2. Кто такой волонтер? URL: <http://volunteers.com.ua/kto-takoi-volonter.html>.

3. Стрельченко О.Г., Бухтіярова І.Г., Бухтіяров О.А. Доктринальна характеристика суб'єктів публічної адміністрації: сучасний вимір у рамках європеїзації суспільства. Правова позиція (правонаступник наукового

журналу «Вісник Академії митної служби України. Серія: «Право»). 2022. Випуск 2 (35). С. 22-26.

4. Про волонтерську діяльність: Закон України від 5 березня 2015. Відомості Верховної Ради України. № 22, ст.146.

Рудакова Л.О.,

*аспірант кафедри управління охороною здоров'я
та публічного адміністрування*

*Національного університету охорони здоров'я України
ім. П.Л. Шупика*

СУТНІСТЬ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день медичне страхування працівників сфери охорони здоров'я в Україні знаходиться в зародковому стані, так як в умовах сьогодення для нашої країни цей вид страхування є абсолютно новим, але, на наш погляд, є досить перспективним, що породжує актуальність його дослідження. Потрібно звернути увагу на досвід розвинутих міжнародних країн, який визначає вискоєфективний вплив корпоративного страхування на здоров'я та життя людей, у більшості з яких запропоновано об'єднання обов'язкового та добровільного страхування. Корпоративний різновид страхування характеризується тим, що держава за рахунок внесків роботодавців та самозайнятого населення забезпечуватиме всіх громадян мінімальним набором страхових послуг, які будуть отримані лише при настанні страхового випадку. Водночас, попри загальнообов'язковий різновид страхування має існувати й добровільне страхування, основними суб'єктами якої мають бути страхові компанії, котрі